

Perspectiefnota

2021

Forse opgaven, onzekere toekomst

2 juni 2020

Greenvalley nummer: 286584

Gemeente Gilze en Rijen
Postbus 73
5120 AB Rijen

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
5121 JX Rijen

Telefoonnummer 14 0161
Email: info@gilzerijen.nl
website: www.gilzerijen.nl

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Leeswijzer	9
Financieel Perspectief.....	11
Financieel Perspectief toelichting.....	17
Investeringsplan/kredieten.....	27
Ambtelijke voorstellen niet overgenomen	31
Bijlagen.....	37

Inleiding

Forse opgaven, onzekere toekomst

De perspectiefnota 2021 is de eerste stap die we zetten in de voorbereiding op de meerjarenbegroting 2021-2025. Deze meerjarenbegroting stelt uw gemeenteraad in het najaar van 2020 vast. Door de wereldwijde coronapandemie en de grote impact die dit heeft op onze samenleving, hebben we in bijzondere omstandigheden de perspectiefnota voorbereid. Met ongekend ingrijpende maatregelen gingen we in heel Nederland en in onze vier dorpen de strijd met het virus aan. We troffen en treffen daarbij extra maatregelen ter ondersteuning van inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties.

In de perspectiefnota staat vooral onze financiële positie centraal. We hebben te maken met forse opgaven en een onzekere toekomst. In deze perspectiefnota hebben we deze grote opgaven verwerkt. Vijf opgaven lichten we hieronder graag toe.

- **Gevolgen van de coronacrisis**

Het is nog niet duidelijk hoe de coronacrisis zich verder ontwikkelt en hoelang de maatregelen nog van kracht blijven. Voor de komende maanden lijkt een verdere verruiming van maatregelen mogelijk, onder voorwaarde dat we met elkaar het virus in bedwang houden. In de jaarrekening hebben we een eerste impactanalyse gepresenteerd, op basis van het scenario dat de maatregelen drie maanden zullen duren. Helaas kan niemand met zekerheid het verloop van het coronavirus en de impact op onze samenleving voorspellen. Op basis van voortschrijdend inzicht verfijnen we de impactanalyse in de loop van het jaar. Om de gevolgen op te kunnen vangen, is een sterk weerstandsvermogen noodzakelijk. Dit betekent dat we in 2020 en de jaren daarna scherpe keuzes moeten blijven maken om de balans te bewaken tussen onze inkomsten en uitgaven en tegelijkertijd onze financiële buffers moeten versterken.

Het kabinet heeft aangegeven dat er in een eerste tegemoetkoming ruim een half miljard voor gemeenten wordt vrijgemaakt. Het is positief dat deze eerste stap door het kabinet wordt gezet, maar de nadruk ligt hierbij wel op *eerste*. De tweede stap volgt als halverwege juli de uitkomsten komen van een werkgroep die de reële kosten en gederfde inkomsten van gemeenten in kaart brengt. Door de VNG is met het kabinet afgesproken dat gemeenten worden gecompenseerd voor reële kosten en gederfde inkomsten. Medio juli volgt een nadere afrekening voor de extra kosten en gederfde inkomsten voor de periode van maart tot 1 juni. Gelet op de ervaringen met het Rijk in de afgelopen jaren is het zeer de vraag of deze tweede stap afdoende zal zijn.

- **Structureel minder middelen van het Rijk**

Het grootste deel van de inkomsten van gemeenten komt van het Rijk via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Er wordt gewerkt aan een herverdeling van de middelen, zonder dat de omvang toeneemt. Dat betekent dat er voordeel- en nadeelgemeenten ontstaan. We hebben sterke indicaties dat de herverdeling voor onze gemeente negatief uitpakt. Gemeenten buiten de Randstad van onze grootte lijken in de hoek te zitten waar de financiële klappen zullen vallen. De definitieve herverdeling van het gemeentefonds weten we pas eind december/begin januari. In het kader van reëel begroten, houden we in deze perspectiefnota al rekening met een aanzienlijk en structureel nadelig effect.

- **Klimaatopgave**

Het concept-bod van de Regionale energie- en klimaatstrategie (REKS) is vastgesteld. In 2021 stellen we in de Regio Hart van Brabant het definitieve bod vast. Naar verwachting hebben we voor onze gemeente vooral op het gebied van klimaatadaptatie een grote opgave. Onze kwaliteitsgroenprojecten spelen daarin een belangrijke rol.

Mede daarom laten we het project kwaliteitsgroen Ridderstraat in Gilze in stand, maken we ruimte om te investeren in nieuwe aanplant in het Mollebos in Gilze en zorgen we voor de herplant van de bomen uit de Veenstraat in Molenschot.

- **Stijgende vraag open eindregelingen sociaal domein**

Sinds 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van zorg, jeugd en werk en inkomen. We zien al enige tijd een toenemende vraag op voorzieningen in de Jeugdzorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Gezien de slechte economische vooruitzichten verwachten we dat meer inwoners een beroep gaan doen op inkomensvoorzieningen en participatie. De afgelopen 12 maanden hebben we al structureel zo'n € 1,7 miljoen extra opgenomen in onze begroting om deze voorzieningen, die zeer belangrijk zijn voor onze inwoners, te betalen.

Er lopen in het sociaal domein projecten af die we mogelijk hebben gemaakt met innovatiesubsidies. Denk hierbij aan de dorpsverbinder en de wijk-GGD 'er. We zijn tevreden over hun inzet en effectiviteit en willen dit behouden. Om dit mogelijk te maken, stoppen we met toekennen van nieuwe innovatiesubsidies.

- **Huisvesting ABG-organisatie**

Om de forse opgaven voor de toekomst in te vullen, is een sterke ambtelijke organisatie onontbeerlijk. Twee van de drie huidige locaties van de ABG-organisatie, waaronder het gemeentehuis in Gilze en Rijen, voldoen niet aan de duurzaamheidseisen van de toekomst. Dat betekent dat we moeten investeren in de huisvesting van de ABG-organisatie. Daarnaast zijn er over huisvesting afspraken gemaakt in het *Convenant Doorzicht*. Het ABG-bestuur en vervolgens de gemeenteraad nemen hierover binnenkort een besluit. In deze perspectiefnota creëren we financieel de ruimte om dit besluit te nemen.

Deze forse opgaven geven aan dat we te maken hebben met een financiële werkelijkheid, waarin we meer dan ooit de balans tussen inkomsten en uitgaven moeten bewaken, ons weerstandsvermogen moeten versterken en keuzes moeten maken. We hebben daarom, net als vorig jaar, voor alle voorgenomen investeringen gekeken naar nut, noodzaak en wenselijkheid. Waar vervangingen op het programma staan terwijl dat nu niet noodzakelijk is, kiezen we er voor om dit later te doen. En moeten we iets vervangen of vernieuwen? Dan kiezen we er voor om alleen dat te vervangen of te vernieuwen wat nodig is. Denk hierbij aan wegreconstructies, de entrees van onze dorpskernen of speeltoestellen.

Met het voorgestelde pakket aan maatregelen in deze perspectiefnota wordt bezuinigd, maar zeker ook vernieuwd en geïnvesteerd. We willen in 2021 aan de slag met een fietsvoorziening in de Biestraat in Gilze, knelpunten in de openbare verlichting verhelpen, een pilot opstarten om openbare verlichting te dimmen, geld opzij zetten voor de uitvoering van de reconstructie van Rijen-Zuid, doorgaan met de pilot taalcoördinator en structureel subsidie bieden aan Blauwe Maan om slachtoffers van seksueel geweld te helpen.

We hebben geconstateerd dat meerdere leges niet kostendekkend zijn. In deze perspectiefnota zetten we in op een hogere kostendekkendheid van leges. Zo brengen we onze inkomsten en

uitgaven meer in balans en leggen we de kosten neer bij mensen die een specifiek gemeentelijk product afnemen.

We kiezen er ook voor om structureel ons weerstandsvermogen versneld te herstellen door een extra impuls te geven aan het versterken van de algemene reserve. Dit komt bovenop de versterking die we in de vorige perspectiefnota al vastgesteld hebben. In het verleden gebruikten we hiervoor de jaarrekeningresultaten, Nu reserveren we vooraf al financiële ruimte om risico's af te dekken.

We zijn een gemeente met een hoog voorzieningenniveau. Om dit voorzieningenniveau op peil te houden, om bezuinigingen van het Rijk op te vangen en om de reservepositie van de gemeente te versterken, ontkomen we niet aan een beperkte lastenverhoging. Het alternatief is namelijk het verder schrappen in voorzieningen voor onze inwoners. We stellen voor om de OZB-opbrengst met 5% te verhogen. Daarbij verwachten we nog steeds één van de goedkoopste gemeenten van Nederland te blijven.

Het college is ervan overtuigd dat we door deze keuzes de forse opgaven voor de onzekere toekomst aankunnen. We blijven investeren in onze vier dorpen. En we blijven voor onze inwoners en ondernemers een hoog niveau van wonen, leven en werken bieden tegen zo laag mogelijke gemeentelijke lasten.

Op maandag 15 juni 2020 is er een carrousel. Deze carrousel biedt u de gelegenheid om technische vragen te stellen over de perspectiefnota. De behandeling van deze perspectiefnota in de gemeenteraad is op maandag 6 juli 2020.

Het College van Burgemeester en Wethouders

Leeswijzer

Voor u ligt de perspectiefnota 2021. Tot vorig jaar werd de 1ste tussentijdse rapportage geïntegreerd met de perspectiefnota tot één boekwerk. Jaarlijks evalueren wij onze P&C producten, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Hieruit is de wens naar voren gekomen om de 1ste tussentijdse rapportage en de perspectiefnota te scheiden tot twee afzonderlijke documenten. Dit om de leesbaarheid te vergroten. De opzet van deze nota is anders dan u in voorgaande jaren van ons gewend was.

Het startpunt voor het financieel perspectief van deze nota is het eindpunt van de 1ste tussentijdse rapportage 2020 en de saldi van de meerjarenraming 2020-2024 zoals deze hier genoemd staan.

Vervolgens gaan we in op de wensen en oplossingsrichtingen (voorheen onderdeel F van deze nota) om te komen tot een sluitend financieel meerjarenperspectief. Verderop in deze nota lichten wij deze wensen en oplossingsrichtingen kort toe per item.

Evenals bij de perspectiefnota 2020 hebben we per item een formulier opgesteld. Deze formulieren (nummer 1 t/m 43) dienen als onderlegger/uitgebreidere toelichting en ontvangt u samen met deze nota.

Tevens biedt deze nota de ruimte om de belangrijkste zaken en ontwikkelingen te benoemen, die aan de orde komen in de periode 2021 - 2024. Dit zijn de prioriteiten die als input (kunnen) dienen voor de begroting 2021, die we later dit jaar gaan opstellen.

Tot slot hebben wij, net als in de perspectiefnota 2020, in de bijlage de ambtelijke voorstellen benoemd, die het college niet heeft overgenomen. Het gaat hier om de formulieren A t/m V.

Financieel Perspectief

Het startpunt voor het financieel perspectief van deze nota is het eindpunt van de 1ste tussentijdse rapportage 2020 en de saldi van de meerjarenraming 2020-2024 zoals deze hier genoemd staan. Vervolgens gaan we in op de wensen en oplossingsrichtingen (voorheen onderdeel F van deze nota) om te komen tot een sluitend financieel meerjarenperspectief. Verderop in deze nota lichten wij deze wensen en oplossingsrichtingen kort toe per item.

De onderdelen ontwikkeling weerstandsvermogen, overzicht technische begrotingswijzigingen en overzicht stelpost indexeringen noemen we niet in deze nota. Deze onderdelen staan benoemd in de 1ste tussentijdse rapportage 2020.

Wel gaan we nader in op de stelposten die we voor diverse kredieten/investeringen reeds hebben opgenomen in de begroting (zie meerjareninvesteringsplan MIP van de begroting 2020) en de stand van zaken daaromtrent.

Voor de actuele stand van zaken met betrekking tot de lopende kredieten/investeringen verwijzen we naar de paragraaf rechtmatigheid van de jaarstukken 2019. Bij de 2de tussentijdse rapportage 2020 rapporten wij opnieuw over deze kredieten.

Onderdeel	Bedragen x € 1.000/- = nadelig				
	2020	2021	2022	2023	2024
A. Saldo 1ste tussentijdse rapportage 2020	20	339	317	755	1.331
B. Effecten wensen en oplossingsrichtingen	16	-268	-303	-752	-1.324
<i>MEERJARENRAMING 2020-2024</i>	36	71	14	3	7

A. Saldo 1ste tussentijdse rapportage 2020

Dit betreft het saldo van de meerjarenbegroting 2020-2024, zoals is vastgesteld in de 1ste tussentijdse rapportage 2020. Voor meer details verwijzen we u graag naar deze nota.

B. Effecten wensen en oplossingsrichtingen

In onderstaande tabel zijn wensen en oplossingsrichtingen opgenomen die nog niet voorzien waren in de begroting 2020. In het vervolg van deze nota worden de posten uitgebreid toegelicht. In lijn met de perspectiefnota 2020 is er tevens per onderwerp een formulier opgesteld met gedetailleerde informatie. Deze formulieren zijn als bijlage toegevoegd aan deze nota.

Nr.	Prog.	Omschrijving	Bedragen x € 1.000/- = nadelig				
			2020	2021	2022	2023	2024
1.	0	Wens: audiovisuele middelen raadszaal incl. streaming	-8	-31	-31	-31	-31
2.	0	Oplossingsrichting: jaarfilm	0	5	5	5	5
3.	2	Wens: fietsvoorziening Biestraat	0	0	-2	-2	-2
4.	2	Oplossingsrichting: reconstructie Hengelstraat	0	0	3	3	3
5.	2	Wens: knelpuntlocaties openbare verlichting	0	-3	-3	-3	-3
6.	2	Wens: pilot dimmen openbare verlichting	0	-1	-1	-1	-1
7.	4	Oplossingsrichting: bijdrage school conciërges	0	17	17	39	39

Bedragen x € 1.000/- = nadelig

Nr.	Prog.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
8.	5	Wens: kantplanken kunstgras sportpark Verhoven	0	-5	-5	-5	-5
		- Dekking best.reserve groot oh/renovatie buitensportaccommodaties	0	5	5	5	5
9.	5	Wens: herbestemming Tropical-Margriethal Rijen effect sporthal -/- bouw	0	0	0	-381	-250
		Wens: herbestemming Tropical-Margriethal Rijen effect sporthal -/- exploitatie	0	0	0	-14	-14
		- Dekking stelpost kapitaallasten opgenomen in de begroting	0	0	144	144	144
10.	5	Wens: renovatie - nieuwbouw sporthal Achter de Tuintjes krediet uitvoering	0	0	PM	PM	PM
11.	5	Verbouwing MFA sportparkweg extra krediet	0	-2	-2	-2	-2
12.	5	Oplossingsrichting: huldiging sportkampioenen/talenten	8	0	8	0	8
13.	5	Oplossingsrichting: inkomsten buurtsportcoaches vanuit onderwijs	0	5	10	10	10
14.	5	Oplossingsrichting: stimuleringsregeling landschap	0	0	25	25	25
15.	5	Oplossingsrichting: ecologische verbindingzone Landstad	13	25	32	11	5
16.	5	Oplossingsrichting: entrees kernen	0	3	7	11	11
17.	5	Wens: n.a.v. kap bomen Veenstraat herplantplicht in Spoelstraat-Ridderstraat	0	0	-3	-3	-3
		- Dekking bestaand budget kwaliteitsgroen	0	0	3	3	3
18.	5	Wens: bomen fase 2 Mollebos	0	0	-2	-2	-2
		- Dekking bestaand budget kwaliteitsgroen	0	0	2	2	2
19.	5	Oplossingsrichting: voetpaden Wolfsweide	0	2	2	2	2
20.	5	Oplossingsrichting: budget vervangen speeltoestellen	10	10	10	10	10
21.	5	Oplossingsrichting: sportveld Hulten	0	0	6	5	0
22.	5	Oplossingsrichting: busvervoer naar zwembad	0	4	4	4	4
23.	6	Wens: pilot taalcoördinator	0	-20	0	0	0
24.	6	Oplossingsrichting: vrijwilligerscompliment	3	3	3	3	3
25.	6	Wens: logeerwoning	-5	-10	-10	-10	-10
		- Dekking Wmo begeleiding	5	10	10	10	10
26.	6	Wens: subsidiëring Blauwe maan	0	-10	-10	-10	-10
27.	6	Wens: continueren Wijk GGD'er	12	-13	-11	-11	-11
28.	6	Oplossingsrichting: mantelzorgcompliment	13	13	13	13	13
29.	6	Wens: mantelzorgconsulent jonge mantelzorgers	-24	0	0	0	0
30.	6	Oplossingsrichting: budget F-Ons	25	75	75	75	75

			<i>Bedragen x € 1.000/- = nadelig</i>				
Nr.	Prog.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
31.	6	Oplossingsrichting: afbouwen innovatiesubsidies	0	48	59	82	82
32.	6	Wens: vrij toegankelijke dagopvang	-14	-14	-14	-14	-14
		- Dekking Wmo begeleiding	14	14	14	14	14
33.	6	Oplossingsrichting: automaatje	0	9	9	9	9
34.	6	Oplossingsrichting: algemeen maatschappelijk werk	20	20	20	20	20
35.	6	Wens: dorpsverbinder	0	-70	-70	-70	-70
36.	6	Wens: pilot speciaal onderwijs	0	-54	0	0	0
		- Dekking: regionale innovatiemiddelen HvB	0	54	0	0	0
37.	7	Oplossingsrichting: duurzaamheid	13	3	13	13	13
38.	8	Oplossingsrichting: kostendekkendheid leges	0	140	140	140	140
39.	8	Wens: reconstructie Rijen-Zuid	0	0	-50	0	-84
40.	9A	Wens: reservering voor effect herverdeling gemeentefonds	0	0	-331	-663	-994
41.	9A	Oplossingsrichting: OZB opbrengst	0	359	359	359	359
42.	9A	Wens: versterken algemene reserve	0	-450	-350	-140	-425
43.	9B	Wens: stelpost extra lasten huisvesting structurele exploitatie	0	-412	-412	-412	-412
		Wens: voorbereidingskrediet huisvesting	-60	0	0	0	0
		Wens: stelpost extra lasten huisvesting eenmalig herontw. opbrengst	0	849	0	0	0
		Wens: stelpost extra lasten huisvesting eenmalig herontw. kosten	0	-500	0	0	0
		Wens: stelpost extra lasten huisvesting eenmalig herontw. restant boekwaarde	0	-1169	0	0	0
		- Dekking algemene reserve grondexploitatie	0	820	0	0	0
		- Dekking geplande inv. valbeveiliging schrappen	0	0	3	2	2
		- Dekking geplande inv. spouwmuurisolatie schrappen	-9	3	3	3	3
TOTAAL			16	-268	-303	-752	-1.324

Bovenstaande voorstellen leiden tot het volgende saldo:

		<i>Bedragen x € 1.000/- = nadelig</i>				
Onderdeel		2020	2021	2022	2023	2024
Saldo meerjarenbegroting 2020-2024		36	71	14	3	7

Ontwikkeling van het weerstandsvermogen

Stand oud (jaarrekening 2019)

Bij de jaarrekening 2019 liet het weerstandsvermogen onderstaand verloop zien. We voldeden aan de afspraak dat de weerstandscapaciteit en de risico's zich als 1:1 verhouden, met andere woorden een weerstandsratio van minimaal 1,0. De "dip" in 2020 was te wijten aan het negatieve jaarrekeningresultaat 2019 dat werd onttrokken aan de algemene reserve. Desondanks was met name de ontwikkeling van de algemene reserve zorgelijk.

Bedragen x € 1 mln.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beschikbare weerstandscapaciteit	8,1	7,4	9,4	11,0	10,8	11,2
Risico's	7,2	7,1	7,0	6,9	6,8	6,7
Weerstandsvermogen (absoluut)	0,9	0,2	2,3	4,1	4,0	4,5
Weerstandsvermogen (relatief)	1,13	1,03	1,33	1,59	1,59	1,67

Stand nieuw (perspectiefnota 2021)

In deze perspectiefnota 2021 hebben wij bovenstaand meerjarenbeeld geactualiseerd. Dit leidt tot onderstaande tabel:

Bedragen x € 1 mln.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beschikbare weerstandscapaciteit	8,1	6,5	8,9	10,7	10,0	10,3
Risico's	7,2	8,1	8,0	7,9	7,8	7,7
Weerstandsvermogen (absoluut)	0,9	-1,6	1,0	2,8	2,2	2,6
Weerstandsvermogen (relatief)	1,13	0,80	1,12	1,35	1,28	1,34

In totaliteit is het weerstandsvermogen gedaald met ca. € 1,9 miljoen (nadeel). De aanpassingen die zijn gedaan, betreffen:

- Hogere risico's als gevolg van de corona crisis ca. € 700.000 nadeel. Voor een specificatie wordt verwezen naar de jaarstukken 2019. Daarin is een specificatie opgenomen en wordt meer achtergrondinformatie gegeven;
- Hogere risico's als gevolg van rekeningen courant / leningen bij de SVn (zie raadsvoorstel 23-04-2020) ca. € 150.000 nadeel;
- De effecten uit de 1ste tussentijdse rapportage 2020, ca. € 450.000 voordeel:
 - Minder pachtinkomsten gronden ca. € 100.000 nadeel;
 - Versterken algemene reserve € 550.000 voordeel.
- De effecten uit de perspectiefnota 2021, ca. € 1.450.000 nadeel:
 - Reservering voor effect herverdeling gemeentefonds, ca. € 2.000.000 nadeel;
 - Versterken algemene reserve ca. € 1.350.000 voordeel;
 - Extra lasten huisvesting ca. € 800.000 nadeel.

Uit bovenstaand tabel blijkt dat we, met uitzondering van het jaar 2020, voldoen aan de afspraak dat de weerstandscapaciteit en de risico's zich als 1:1 verhouden. Dit betekent een weerstandsratio van minimaal 1,0. De "dip" in 2020 is te wijten aan het negatieve jaarrekeningresultaat 2019 dat in dat jaar wordt onttrokken aan de algemene reserve. In bovenstaand beeld zijn de effecten van eventuele financiële compensatie door het Rijk als gevolg van de corona crisis nog niet meegenomen.

"Harde" en "zachte" buffer van het weerstandsvermogen

Desondanks is met name de ontwikkeling van de algemene reserve zorgelijk. Dit kunnen we beter duiden aan de hand van onderstaande tabel. Hierin maken we voor het weerstandsvermogen een splitsing. Enerzijds hebben we een "harde" buffer (algemene reserve en algemene reserve grondexploitatie) versus de risico's met een verhoogd kanspercentage en de risico's grondexploitatie.

Anderzijds hebben we een "zachte" buffer (stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit) versus de risico's met een laag kanspercentage (beperkte risico's).

Bij stille reserves gaat het om de overwaarde op vijf gemeentelijke panden. Bij deze panden is de WOZ-waarde hoger dan de boekwaarde. Totaal gaat het om een bedrag van € 1,9 miljoen. Deze panden hebben allen op dit moment een functie, waardoor deze niet zomaar te verkopen zijn / te gelden te maken zijn. Daarom benoemen we deze overwaarde onder de "zachte" buffer.

Er is sprake van onbenutte belastingcapaciteit wanneer het gemeentelijke OZB-tarief lager is dan de maximumtarieven zoals opgenomen in de gemeentewet (artikel 12 Financiële verhoudingswet). De onbenutte belastingcapaciteit is hiermee de ruimte die een gemeente nog heeft om haar belastingen te verhogen vóórdát men in aanmerking komt voor saneringssteun van de overheid. In totaal gaat het om € 1,8 miljoen. Dit staat gelijk aan een verhoging van de OZB opbrengst met 25%. Ook de onbenutte belastingcapaciteit wordt toegerekend aan de "zachte" buffer.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene reserve *	0,2	-2,3	0,3	0,0	-1,6	0,0
Risico's verhoogd kans %	2,4	3,3	3,2	3,2	3,2	3,2
Subtotaal	-2,2	-5,6	-2,9	-3,2	-4,8	-3,2
Algemene reserve GREX *	3,8	5,0	5,0	7,0	7,8	6,6
Risico's GREX	3,5	3,5	3,5	3,4	3,4	3,3
Subtotaal	0,3	1,5	1,5	3,6	4,4	3,3
Totaal weerstandsvermogen "Harde" buffer absoluut	-1,9	-4,1	-1,4	0,4	-0,4	0,1
Stille reserves	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Onbenutte belastingcapaciteit	2,2	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Risico's verlaagd kans %	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2
Totaal weerstandsvermogen "Zachte" buffer absoluut	2,8	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5
Totaal weerstandsvermogen absoluut **	0,9	-1,7	1,0	2,8	2,1	2,6
Totaal weerstandsvermogen relatief **	1,13	0,79	1,13	1,36	1,27	1,34
* Doordat de algemene reserve negatief loopt met ingang van 2020, houden wij er in de begroting rekening mee deze aan te vullen vanuit de algemene reserve grondexploitatie. Het gaat om de volgende bedragen: 2020 € 2.250.000 / 2023 € 1.550.000						
** Verschillen, met de eerdere tabel op hooflijnen, worden veroorzaakt door afrondingsverschillen						

Uit de tabel valt op te maken dat ons weerstandsvermogen, met uitzondering van de jaren 2022 en 2024, enkel bestaat uit de "zachte" buffer stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit. Daarnaast moeten wij onze algemene reserve op peil brengen/houden (mag niet negatief zijn) door deze aan te vullen vanuit de algemene reserve grondexploitatie (zie opmerking genoemd onder de tabel bij *). Beide ontwikkelingen zijn zorgelijk. Vandaar wij bovenstaande verdiepingsslag met u delen.

Wij blijven de komende jaren dan ook aandacht hebben voor het verbeteren van de "harde buffer". Dit doen we vooral door het versterken van de algemene reserve en de algemene reserve

grondexploitatie. Op deze manier willen we toewerken naar een situatie waarbij ons totale weerstandsvermogen minder afhankelijk is van de "zachte" buffer en meer gebaseerd is op de "harde" buffer.

Wij blijven hierbij steeds oog houden voor het evenwicht tussen een structureel en reëel sluitende meerjarenbegroting en een gezond weerstandsvermogen. In de nieuwe nota weerstandsvermogen en risicobeheersing, die we dit jaar aan u willen voorleggen, gaan we hier nader op in.

Financieel toezichtkader Provincie

Gedeputeerde Staten (GS) van de provincies houden financieel toezicht op gemeenten. De Provincies hebben gezamenlijk een nieuw Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) opgesteld. Dit GTK is van toepassing op de begroting 2020 en verder. De norm voor het weerstandsvermogen wordt in het nieuwe GTK als volgt weergegeven:

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	≥ 2.0	uitstekend
B	$1.4 < 2.0$	ruim voldoende
C	$1.0 < 1.4$	voldoende
D	$0.8 < 1.0$	matig
E	$0.6 < 0.8$	onvoldoende
F	< 0.6	ruim onvoldoende

Op basis van de actualisatie in deze nota scoren we voor de jaren 2021 t/m 2024 de classificatie "voldoende". In 2020 is echter sprake van de classificatie "matig" door eerder genoemde oorzaken.

Financieel Perspectief toelichting

Op de hierna volgende pagina's lichten wij de punten 1 t/m 43 toe genoemd bij onderdeel B van deze nota "Effecten wensen en oplossingsrichtingen".

1. Audiovisuele middelen raadszaal incl. streaming

De wens bestaat om de audiovisuele middelen in de raadszaal te verbeteren en de live streaming zoals die nu is opgestart te continueren. De kosten worden geraamd op € 80.000. Op basis van een afschrijvingstermijn van 5 jaar, een rente van 0,5% en investeren in 2020, bedragen de kapitaalslasten ca. € 16.000 met ingang van 2021. Daarnaast bedragen de kosten van het streamen € 15.000 per jaar. In 2020 voor een half jaar € 7.500.

2. Jaarfilm

Voorstel is om dit budget structureel te verlagen met € 5.000. Een structurele verlaging van het budget betekent dat het budget voor film- of fotomateriaal nagenoeg verdwijnt. Dit houdt in dat er geen ruimte meer is voor het uitbrengen van een jaarfilm.

3. Fietsvoorziening Biestraat

De fietsvoorziening Biestraat was opgenomen in het investeringsprogramma voor 2021 met een bedrag van € 85.000. We zijn met de voorbereiding gestart en hebben een overleg met de buurtvereniging gehad. Op basis van dat gesprek en de huidige stand van zaken betreffende de verwachte kostprijs van materialen etc. hebben we het kostenoverzicht bijgesteld. We verwachten een bedrag van € 140.000 nodig te hebben. Op basis van een afschrijvingstermijn van 35 jaar en een rente van 0,5%, bedragen de extra kapitaalslasten ca. € 2.000 per jaar. Mochten we een Provinciale subsidie ontvangen, dan wordt het extra benodigde bedrag lager.

4. Reconstructie Hengelstraat

In het investeringsplan 2019-2023 van de begroting 2020 was de reconstructie Hengelstraat in 2021 opgenomen voor een bedrag van € 100.000. De weg heeft de einde levensduur bereikt maar tot op heden leidt dit niet tot problemen. Daarom stellen we de reconstructie uit tot 2024. Dit leidt tot lagere kapitaallasten. De onderhoudslasten die we tot die tijd hebben kunnen worden betaald vanuit de reserve wegen.

5. Knelpuntlocaties openbare verlichting

Het vervangingsplan openbare verlichting is uitgevoerd. Vervolgens zijn een aantal knelpuntlocaties openbare verlichting in beeld gebracht. In het kader van de verkeersveiligheid in combinatie met sociale veiligheid, willen we op een aantal knelpuntlocaties de verlichting versterken/verbeteren. De totale kosten hiervoor ramen we op € 70.000. Op basis van een afschrijvingstermijn van 25 jaar, een rente van 0,5% en investeren in 2020, bedragen de kapitaalslasten ca. € 3.000 met ingang van 2021.

6. Pilot dimmen openbare verlichting

In het coalitieprogramma 2019-2022 is onder programma 1 Veiligheid bij openbare orde en veiligheid opgenomen: "pilot met het dimmen en versterken van openbare verlichting om de veiligheid te bevorderen". Het uitvoeren van deze pilot, waardoor we kunnen dimmen en versterken als dit nodig is (eventueel in combinatie met camerabewaking), kost € 20.000. Op basis van een afschrijvingstermijn van 25 jaar, een rente van 0,5% en investeren in 2020, bedragen de kapitaalslasten ca. € 1.000 met ingang van 2021.

7. Bijdrage school conciërges

De gemeentelijke draagt bij in de kosten die de scholen hebben voor hun conciërges. De jaarlijkse kosten voor de conciërges zijn begroot op € 130.000. De scholen betalen ook een bijdrage van in totaal € 48.000. Per saldo zijn de kosten van de gemeente dus € 82.000 (begroting 2020).

Voorstel is om de gemeentelijke bijdrage in de kosten van schoolconciërges te verlagen, omdat dit geen wettelijke taak is van de gemeente. Hierbij gaan we voor 2021 en 2022 uit van een bijdrage in de helft van de totale kosten. Dit betekent een bijdrage van € 65.000 per jaar. Ten opzichte van de huidige bijdrage een voordeel van € 17.000 voor beide jaren. Met ingang van 2023 verlagen we de gemeentelijke bijdrage naar maximaal 1/3 van de totale kosten. Dit betekent een bijdrage van € 43.000, ten opzichte van de huidige bijdrage een voordeel van € 39.000.

8. Kantplanken kunstgras sportpark Verhoven

In verband met aangescherpte milieunormen, moet worden voorkomen dat de infill van de kunstgrasvelden buiten het veld in de openbare ruimte terecht komt. Daarom moeten er eenmalig kunststof (bij voorkeur recyclebare) planken worden aangebracht langs de kunstgrasvelden. Voor het sportpark in Gilze gaat het om 3 kunstgrasvelden. De kosten per kunstgrasveld schatten wij op ca. € 17.500 exclusief BTW, waardoor de totale investering uitkomt op € 52.500 excl. BTW. Deze aanpassing wordt voor de kunstgrasvelden in Rijen meegenomen bij het vernieuwen van de velden in 2020 en 2021, zoals recent door uw gemeenteraad is besloten.

Bij een afschrijvingstermijn van 12 jaar en een rente van 0,5% bedragen de kapitaallasten van de investering van € 52.500 ca. € 4.500 per jaar. Uitgaande van uitvoering in 2020, starten de kapitaallasten in 2021. Deze investering dekken wij vanuit de bestemmingsreserve groot onderhoud / renovatie buitensportaccommodaties, waardoor het effect voor de reguliere exploitatie budgettair neutraal is.

9. Herbestemming Tropical-Margriethal

In onze begroting hebben wij voor dit project een stelpost kapitaallasten opgenomen van structureel € 144.000 per jaar. De stelpost kapitaallasten is in 2020 en 2021 (deels) benodigd om de voorbereidingskosten te dekken. Zie hiervoor de 1^e tussentijdse rapportage 2020. Uitgaande van realisatie in 2022 komen de kapitaallasten voor dit project met ingang van 2023. Dit betekent dat de stelpost kapitaallasten vrij kan vallen in 2022. Dit is een incidenteel voordeel.

Zoals u kunt lezen in het bijgevoegde formulier komt de investering in de sporthal inclusief buitenruimte neer op een bedrag van € 4,2 miljoen. Conform de BBV regeling moeten wij deze investering activeren en valt deze uiteen in verschillende onderdelen met ieder haar eigen afschrijvingstermijn: sloop- en bouwkundig kosten (40 jaar), openbare ruime (25 jaar), installaties (15 jaar), overige plankosten (1 jaar/ineens) en grond (hier mag niet op worden afgeschreven). De afschrijvingstermijnen komen, naast de BBV regeling, ook overeen met degene die zijn vastgesteld in de nota waardering en afschrijving. Door de verschillende afschrijvingstermijnen, variëren de kapitaallasten per jaar. In het begin zijn deze hoog vanwege kosten die ineens/snel worden afgeschreven. In de jaren erna dalen de kapitaallasten. Globaal kan het volgende overzicht worden gegeven:

- Jaar 1:	€ 381.000;
- Jaar 2:	€ 250.000;
- Jaar 3:	€ 198.000;
- Jaar 4:	€ 169.000;
- Jaar 5 t/m 15:	€ 134.000;
- Jaar 16 t/m 25:	€ 93.000;
- Jaar 25 t/m 40:	€ 66.000.

De gemiddelde kapitaallasten van deze investering bedragen over een periode van 40 jaar € 110.000 per jaar. Uitgaande van de stelpost kapitaallasten die we voor dit project hebben gereserveerd van € 144.000 structureel en een jaarlijkse exploitatiebijdrage van € 14.000 voor de nieuwe sporthal, resteert er structureel € 130.000. Met de gemiddelde kapitaallasten van € 110.000 blijven we hier dus ruim onder.

Echter, vanwege de verschillende afschrijvingstermijnen die we moeten hanteren, kunnen we globaal zeggen dat we in de eerste 4 jaren tekort komen, in de 11 opeenvolgende jaren uitkomen, en in de laatste 25 jaar overhouden ten opzichte van het budget van € 130.000:

- Jaar 1: € 251.000 tekort;
- Jaar 2: € 120.000 tekort;
- Jaar 3: € 68.000 tekort;
- Jaar 4: € 39.000 tekort;
- Jaar 5 t/m 15: € 4.000 tekort;
- Jaar 16 t/m 25: € 37.000 overschot;
- Jaar 25 t/m 40: € 64.000 overschot.

Wij hebben bovenstaande bedragen verwerkt in deze nota, uitgaande van een investering in 2022 (dus kapitaallasten met ingang van 2023). Wanneer de investeringsbedragen en het projectplan definitief zijn, bepalen wij ook de exacte kapitaallasten en melden wij dit bij de aanvraag van het uitvoeringskrediet. Dit kan dan wijzigen ten opzichte van hetgeen hierboven weergegeven.

10. Renovatie - nieuwbouw sporthal Achter de Tuintjes

Voor het project renovatie - nieuwbouw sporthal Achter de Tuintjes is in de begroting structureel € 80.000 opgenomen met ingang van 2022, ter dekking van de kapitaallasten van de investering. Op dit moment zijn wij dit project aan het uitwerken. Hieruit komt het definitieve investeringsbedrag naar voren, dat we bij de gemeenteraad gaan aanvragen in de vorm van een uitvoeringskrediet. Wanneer dit bedrag en de opbouw hiervan bekend is, kunnen we de exacte kapitaallasten berekenen.

Echter, ook voor dit project gaan de kapitaallasten fluctueren vanwege de verschillende afschrijvingstermijnen die we moeten hanteren. Deze systematiek is namelijk gelijk aan degene zoals hierboven beschreven bij punt 10 herbestemming Tropical-Margriethal. We moeten de begroting hier te zijner tijd dus ook op aanpassen. Omdat het investeringsbedrag nu nog niet bekend is, kunnen we deze inschatting nu nog niet maken. Toch geven we nu al deze "waarschuwing".

11. Verbouwing MFA Sportparkweg extra krediet

Op 30 september 2019 heeft uw gemeenteraad besloten een krediet beschikbaar te stellen voor de verbouwing van de MFA aan de Sportparkweg in Rijen. Sindsdien hebben de clubs de plannen verder uitgewerkt en zijn er uitgewerkte offertes aangevraagd. De goedkoopste offerte, waarin de wensen van beide clubs zijn verwerkt, ligt € 35.000 boven het beschikbaar gestelde krediet. Middels deze rapportage regelen we de dekking voor het aanvullende krediet. In de vergadering van 9 juli 2020 vragen we dit krediet bij uw gemeenteraad aan. Het krediet wordt afgeschreven over 20 jaar. De kapitaallasten (afschrijving en rente) bedragen ca. € 2.000 per jaar. Uitgaande van realisatie in 2020, hebben we deze kapitaallasten met ingang van 2021. Aangezien er geen dekking is binnen de huidige begroting, leidt dit tot een structureel nadeel.

12. Huldiging sportkampioenen/talenten

In het coalitieprogramma is de ambitie opgenomen om jaarlijks kampioenen en talenten in de gemeente te huldigen. Hiervoor worden inmiddels ideeën uitgewerkt. Voorstel is om deze bijeenkomst niet jaarlijks maar tweejaarlijks te houden.

13. Inkomsten buurtsportcoaches vanuit onderwijs

In Gilze en Rijen zijn al enkele jaren verschillende buurtsportcoaches actief. Zij spelen een belangrijke rol in de uitvoering van sportactiviteiten gericht op kwetsbare groepen in de samenleving. Het is niet verplicht om buurtsportcoaches te hebben. Er kan dus in theorie op bezuinigd worden. Een andere mogelijkheid is de inkomsten vanuit derden partijen te vergroten. Voorstel is om het tarief voor het onderwijs nog iets op te schroeven. In die sector vervullen de sportcoaches feitelijk complete arbeidsplaatsen waarvoor meer marktconforme (zzp-achtige) tarieven mogelijk moeten zijn.

14. Stimuleringsregeling landschap

De oude stimuleringsregeling groenblauwe diensten (Stika) gaat over naar een nieuwe regeling, stimuleringsregeling Landschap. De bijdrage is nu structureel maar kan naar een incidentele bijdrage voor 2020 en 2021. We bezien dan in 2021 over het meedoen aan volgende jaren.

15. Ecologische verbindingszone Landstad

Er loopt een contract vanuit Landstad Baronie om gezamenlijk alle ecologische verbindingszones te realiseren in 5 jaar. Het Waterschap is nu bezig met het benaderen van grondeigenaren. We doen mee met voor een bedrag van € 400.000. Dit is onze totale bijdrage voor de totale restopgave ecologische verbindingszones. De kapitaallasten en de onderhoudskosten waren al verwerkt in onze begroting en stonden gepland voor 2020. We willen doorgaan met de aankoop van gronden, maar de aanleg/inrichting uitstellen tot 2022. De onderhoudskosten hebben we dan met ingang van 2023. Deze temporisering levert een voordeel op voor de komende jaren.

16. Entrees kernen

In 2017 is een visie vastgesteld om in vijf jaar 15 entrees op te knappen. In 2018-2019 zijn de eerste 3 entrees opgeknapt. De overige 12 entrees stonden gepland voor de jaren 2020 tot en met 2022. We stellen voor 8 entrees niet op te knappen en 4 entrees mee te nemen bij de betreffende reconstructie. Het gaat om de reconstructies Alphenseweg, verbreding N282, Tilburgsebaan en aanleg spoortunnel N631. Op deze manier kunnen we € 250.000 bezuinigen en vallen de daarbij behorende kapitaallasten vrij.

17. Herplantplicht in Spoelstraat-Ridderstraat - Krediet kwaliteitsgroen Ridderstraat

Voor het realiseren van kwaliteitsgroen aan de Ridderstraat in Gilze waren middelen opgenomen in de meerjarenbegroting (€ 445.000 in 2020). Deze investering wordt gedekt vanuit de stelpost kapitaallasten die hiervoor is opgenomen in de begroting. Vanuit de 1e tussentijdse rapportage 2020 is reeds een voorbereidingskrediet verstrekt van € 65.000.

Daarnaast zijn er nog een tweetal wensen die ook ten laste van het budget kwaliteitsgroen worden gebracht. Het gaat enerzijds om de herplantplicht naar aanleiding van de kap van 104 bomen in de Veenstraat in Molenschot. Deze bomen willen we herplanten aan de Ridderstraat-Spoelstraat. De kosten ad. € 58.380 brengen we ten laste van de middelen voor kwaliteitsgroen Ridderstraat. Anderzijds willen we bomen planten in het kader van fase 2 van het Mollebos (zie volgende punt 18).

Na bovenstaande resteert er nog € 281.620 (€ 445.000 -/- € 65.000 -/- € 58.380 -/- € 40.000) voor de uitvoering kwaliteitsgroen Ridderstraat. Wij verwachten dat dit bedrag toereikend is, maar verwachten hier geen geld van over te houden. Dit betekent dat er verder geen financiële ruimte is voor andere projecten die betrekking hebben op kwaliteitsgroen. Dit laatste geven wij u mee in het kader van de aangenomen motie "Doorpakken met kwaliteitsgroen".

18. Bomen fase 2 Mollebos

In het Mollebos is een werkgroep actief met een aantal ambities en wensen. In overleg met de gemeente heeft de werkgroep een plan gemaakt om het groen tussen het appartementencomplex en het Mollebos te verbeteren. Een andere wens op het gebied van groen is enkele grote bomen te vervangen in het Mollebos en maatregelen te nemen om bodemverdichting tegen te gaan. Dit komt de grote bomen die het Mollebos rijk is ten goede. Voor de maatregelen hebben we € 40.000 nodig en deze willen we dekken uit de beschikbare middelen voor kwaliteitsgroen.

19. Voetpaden Wolfsweide

In het investeringsplan 2019-2023 (onderdeel uitmakend van de begroting 2020) was voor voetpaden park Wolfsweide een investeringsbedrag opgenomen van € 60.000. We stellen voor om dit plan uit te stellen en mee te nemen bij het voorstel tot aanpassing van de riooloverstortvoorziening park Wolfsweide, waarvoor we naar verwachting eind van dit jaar een uitvoeringsvoorstel voorleggen. De kapitaallasten die in het investeringsplan waren opgenomen kunnen hierdoor vrijvallen.

20. Budget vervangen speeltoestellen

Jaarlijks is er een budget van ca. € 40.000 beschikbaar om speeltoestellen te vervangen die 15 jaar of ouder zijn, onveilig, versleten of vernield zijn. Deze vervangen we door nieuwe speeltoestellen. We stellen voor het budget met € 10.000 te verlagen. We vervangen alleen de hoogst noodzakelijke speeltoestellen als ze onveilig, versleten of vernield zijn. Buurten doen dan langer met oude speeltoestellen en er is minder vernieuwing mogelijk. We achten dit in deze planperiode verantwoord.

21. Sportveld Hulten

Er is een budget van € 100.000 gereserveerd voor de realisatie van een sportveld in Hulten. Na een lange zoektocht naar een geschikte locatie en discussies daarover binnen de gemeenschap van Hulten is inmiddels besloten de realisatie van het sportveld onderdeel te maken van de herontwikkeling van Hulten. Dit betekent dat de uitvoering die gepland stond voor 2021 wordt doorgeschoven naar 2023. Hierdoor vallen de gereserveerde kapitaallasten voor 2022 en 2023 vrij.

22. Busvervoer naar zwembad

Wekelijks reizen er 5/6 ouderen uit Gilze met een taxibusje naar Rijen om daar te gaan zwemmen. Dit vervoer wordt door de gemeente bekostigd en geregeld. De deelnemers betalen geen eigen bijdrage voor het vervoer. We stellen voor met ingang van 2021 te stoppen met dit gratis vervoer. Het is niet goed uit te leggen waarom de gemeente deze kleine groep inwoners gratis vervoer aanbiedt naar hun sportactiviteit en andere inwoners niet. Er zijn inmiddels goede alternatieven beschikbaar in de vorm van vrijwilligers van de hulpcentrale, Automaatje van VIPvoorElkaar, regiovervoer en misschien kunnen deze mensen zelf rijden of vervoer regelen.

23. Pilot taalcoördinator

Laaggeletterdheid is een groot, vaak verborgen probleem in de samenleving. Samen met de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau hebben we het project taalkracht opgepakt om laaggeletterdheid in onze gemeente aan te pakken. Een taalcoördinator (werkgeverschap bij Theek5) coördineert en jaagt aan. In 2020 is hiervoor 24 uur per week beschikbaar op basis van een regionale subsidieregeling. Wij stellen voor om de pilot te verlengen met één jaar.

24. Vrijwilligerscompliment

Jaarlijks bedanken wij de vele vrijwilligers die onze gemeente Rijk is. Dit wordt gedaan in de vorm van vrijwilligersbonnen, een vrijwilligerslunch en een netwerkbijeenkomst voor bestuurders. Met de twee eerstgenoemde activiteiten willen wij in de toekomst door blijven gaan, om het belang van

deze vrijwilligers te ondersteunen. Met de netwerkbijeenkomst voor bestuurders willen we gaan stoppen. Dit levert een besparing op.

25. Logeerwoning

In 2018 zijn we samen met Leystromen en de gemeenten Alphen-Chaam en Baarle-Nassau gestart met de pilot "logeerwoning". De logeerwoning wordt ingezet om dreigende dakloosheid van vooral gezinnen te voorkomen en/of om escalatie van problematiek in gezinnen te voorkomen. De pilot is succesvol gebleken. De logeerwoning was vrijwel de gehele periode bezet. Er waren nog meer situaties waarin we de woning hadden willen inzetten, maar toen was deze al bezet. De effecten van het inzetten van de logeerwoning in de betreffende situaties zijn ook positief. Door het inzetten van de logeerwoning bleken veel gezinnen in staat om hun problemen op te lossen / hanteerbaar te maken. De pilot en bijbehorende financiering loopt per 1 juli 2020 af. We stellen voor de logeerwoning structureel te verankeren in onze begroting.

26. Subsidiëring Blauwe maan

We stellen voor om structureel een bedrag van € 10.000 te reserveren in het kader van onze wettelijke taken in het bestrijden van geweld in afhankelijkheidsrelaties, waaronder seksueel geweld. Door het subsidiëren van Blauwe maan is er gespecialiseerde hulp beschikbaar voor inwoners van Gilze en Rijen die te maken hebben gehad met seksueel geweld. Daarnaast investeren we in betere signalering en preventie van seksueel geweld.

27. Continuëren Wijk GGD'er

In 2020 wordt de inzet van de wijk GGD'er gefinancierd vanuit structurele gemeentelijke middelen (uitvoering aanpak personen met verward gedrag), aangevuld met incidentele middelen vanuit een ZONMW subsidie. De bedoeling is om in 2020 in pilotvorm te onderzoeken hoe de inzet van de wijk GGD'er het meeste effect sorteert in de ABG gemeenten. Op basis van de informatie nemen we besluiten over de positionering, rollen en taken van de wijk GGD'er. We willen de wijk GGD'er na de pilot graag op het huidige niveau continueren. De structurele middelen in de meerjarenbegroting zijn daarvoor niet toereikend. Daarom stellen we voor aanvullend budget te reserveren.

28. Mantelzorgcompliment

De mantelzorgwaardering voor volwassenen bestaat uit twee elementen: de dag van de mantelzorger en het mantelzorgcompliment. We stellen voor om de waarde van de winkelierswaardebonnen te verlagen. Dit levert een besparing op van € 13.500. De wijziging is goed uit te leggen. De inwoners behouden een fatsoenlijk compliment en de Dag van de Mantelzorger blijft intact.

29. Mantelzorgconsulent jonge mantelzorgers

In 2019 zijn het Lokaal Steunpunt Mantelzorg (LSM) en ContourdeTwern een pilot gestart gericht op het signaleren en ondersteunen van jonge mantelzorgers. Uit onderzoek blijkt dat er steeds meer jonge mantelzorgers zijn en dat hun ondersteuning een specifieke aanpak vraagt. Lokaal Steunpunt Mantelzorg en ContourdeTwern hebben dit in samenwerking opgepakt. Wij hebben dit gefaciliteerd middels een innovatiesubsidie. De subsidie loopt tot 1 juli 2020. We stellen voor de ondersteuning in heel 2020 te ondersteunen en met ingang van 2021 hiermee te stoppen.

30. Budget F-Ons

In 2019 zijn we gestart met F-Ons: een fonds om inwonersinitiatieven te stimuleren en faciliteren. Er is structureel € 75.000 in de begroting opgenomen. We stellen voor om het budget voor inwonersinitiatieven (F-ONS) naar beneden bijstellen, omdat daar nog weinig gebruik van wordt gemaakt. We doen in 2020 nog een storting van € 25.000. Er is dan een reserve van in totaal € 75.000 beschikbaar voor nieuwe initiatieven. Op het moment dat het fonds leeg is/raakt, kijken we opnieuw naar de nut en noodzaak van F-Ons.

31. Afbouwen innovatiesubsidies

Als onderdeel van het “nieuwe subsidiebeleid” (2017) hebben we de mogelijkheid gecreëerd om een incidentele opstartsubsidie te verkrijgen voor innovatieve initiatieven die erop zijn gericht het zorgaanbod te transformeren en op termijn duurdere zorg te voorkomen.

Het probleem is dat veel van die initiatieven na de opstartfase waarvoor innovatiesubsidie is verleend (maximaal 3 jaar), niet zonder gemeentelijke subsidie kunnen worden voortgezet. In het subsidiebudget voor reguliere activiteiten is onvoldoende ruimte om deze activiteiten aanvullend te kunnen subsidiëren.

We stellen voor om het budget innovatiesubsidies op te heffen en deze financiële ruimte in te zetten voor continuering van de succesvolle initiatieven die de afgelopen jaren zijn gestart. Deze initiatieven nu stoppen doet ons inziens namelijk meer "pijn", dan het niet kunnen opstarten van nieuwe initiatieven. De subsidieverordening en nadere regels passen wij aan op basis van dit besluit.

32. Vrij toegankelijke dagopvang

In 2017 is een laagdrempelige, vrij toegankelijke dagbesteding, gestart voor inwoners van Rijen. Deze vindt plaats in Vita, 4 dagen per week, onder de naam “Voor mekaar”. In 2019 is een soortgelijk initiatief gestart in Molenschot onder de naam “Open deur”. De “Open Deur” is 1 dagdeel per week geopend en vindt plaats in De Molenwiek. Beide initiatieven worden georganiseerd en gerund door vrijwilligers van respectievelijk de seniorenverenigingen Rijen en Molenschot.

We stellen voor om structureel subsidie te gaan verlenen voor de vrij toegankelijke dagbestedingen “Voor Mekaar” en “Open deur” en het subsidieplafond hiervoor met € 14.037 te verhogen. De kosten worden gedekt uit het budget WMO begeleiding.

33. Automaatje

In 2020 is het AutoMaatje gestart. AutoMaatje is een vervoersservice waarbij vrijwilligers minder mobiele plaatsgenoten op verzoek vervoeren. Het is een aanvulling op de bestaande vervoersdiensten zoals het Regiovervoer. We verwachten dat inwoners die voorheen gebruik maakten van het Regiovervoer dat nu niet meer of minder zullen doen omdat zij in plaats daarvan een beroep doen op het AutoMaatje. We stellen voor een bezuiniging op het doelgroepenvervoer door te voeren op basis van deze verwachting. Op basis van ervaringen van de gemeente Dongen (waar AutoMaatje nu 11 maanden loopt) schatten we in dat de besparing 1 á 2 procent van de kosten van de regiotaxi is. Dat betekent een besparing van ca. € 9.000.

34. Algemeen maatschappelijk werk

Bij de perspectiefnota 2020 hebben wij, in het kader van reëel ramen, het budget algemeen maatschappelijk werk bijgesteld. Hierin was destijds nog een financiële buffer voorzien van € 20.000 structureel. We stellen voor deze buffer vrij te laten vallen.

35. Dorpsverbinder

VIPvoorElkaar en ContourdeTwern hebben gezamenlijk een plan opgesteld om de vrijwillige inzet en betrokkenheid van inwoners bij elkaar en hun leefomgeving te vergroten. Wij hebben een innovatiesubsidie verleend voor de uitvoering van dit plan. De dorpsverbinder speelt daarin een belangrijke rol. Er is budget beschikbaar voor de inzet van de dorpsverbinder tot 1 juli 2020. We stellen voor om structureel budget te reserveren voor de inzet van een dorpsverbinder in Gilze en Rijen.

36. Pilot speciaal onderwijs

Een groot aantal kinderen in het speciaal onderwijs maakt tevens aanspraak op jeugdhulp. Deze hulp wordt nu geboden en betaald op basis van individuele beschikkingen per kind. In de pilot willen we

jeugdhulpmiddelen (vanuit de gemeenten) en onderwijszorgmiddelen (vanuit het samenwerkingsverband) bundelen, waardoor een sterke ondersteuningsstructuur kan worden gerealiseerd op het speciaal onderwijs om te voorzien in de ondersteuningsbehoefte voor alle kinderen op die school. Hierdoor kunnen we naar verwachting op termijn meer kwaliteit bieden voor minder geld. De kosten van de pilot bedragen € 54.000 in 2021 en worden gedekt door de regionale innovatiemiddelen.

37. Duurzaamheid

In de begroting is een bedrag opgenomen voor de uitvoering van het Koersdocument duurzaam Gilze en Rijen. We stellen voor om niet alle onderdelen volledig uit te voeren om op die manier een besparing te realiseren. Hierbij valt te denken aan:

- Minder frequent evenementen organiseren rondom de MO-prijs;
- Bezuinigen op bedrijfsinterne zorg, materialen uit budget facilitair en communicatie in eigen beheer.

38. Kostendekkendheid leges

Voorstel is om de legestarieven die nog niet kostendekkend zijn, zoveel als mogelijk kostendekkend te maken. Dit na onderzoek van de tarieven bij regiogemeenten. We verwachten hiermee een meeropbrengst van € 140.000 te realiseren. We werken dit nader uit en komen hier bij u op terug eind 2020, wanneer de verordeningen moeten worden vastgesteld.

39. Reconstructie Rijen-Zuid

De wijk Rijen-Zuid gaat op de schop: Leijstroken gaat een deel van de woningen renoveren. Een ander deel wordt gesloopt en nieuw gebouwd. Dit vraagt ook aanpak van de straten, het parkeren, het spelen, de hondenuitlaatvoorzieningen en het groen. In de perspectiefnota 2020 en in de 1ste tussentijdse rapportage 2020 hebben wij middelen gereserveerd voor een projectleider. Deze projectleider trekt samen op met Leijstroken in dit project. Op dit moment is er nog geen plan uitgewerkt en is een indicatie van de kosten voor het renoveren van de openbare ruimte gemaakt op basis van huidige vierkante meters. De kosten voor groen en spelen zijn hier niet in opgenomen. Door nu te vernieuwen, zal het beheer en onderhoud de komende jaren minder kosten. Dit is lastig in een cijfer uit te drukken.

De uitvoering van het project door Leijstroken loopt over meerdere jaren (huidige planning 2021, 2022 en 2023). Op dit moment schatten we in dat het benodigde budget voor de uitvoering namens de gemeente € 2.500.000 bedraagt. Op basis van een afschrijvingstermijn van 35 jaar, een rente van 0,5% en investeren in 2020, bedragen de kapitaalslasten ca. € 84.000 met ingang van 2024.

40. Reservering voor effect herverdeling gemeentefonds

Er komt een nieuw verdeelstelsel voor het gemeentefonds. Eerder informeerden we u over het oponthoud in dit proces. In een brief aan de Tweede Kamer wordt gemeld dat, vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid en draagvlak, de invoer van het nieuwe verdeelstelsel een jaar wordt uitgesteld (naar 2022). Dit mede door druk vanuit de VNG, die hierin gemeenten heeft geconsulteerd.

PAUW (de beheerder van de applicatie voor de berekening van de algemene uitkering) heeft ons in februari 2020 laten weten dat zij rekening houden met een overgangsregeling van 4 jaar, met een maximaal nadeel van € 25 per inwoner per jaar. Daarboven geldt een afkoopregeling, maar die zal voor weinig gemeenten van toepassing zijn.

Gelet op de laatste berichten over de herverdelingseffecten van het nieuwe verdeelstelsel voor het gemeentefonds, zit een gemeente met onze kenmerken in de hoek waar de klappen vallen. We stellen voor om het maximale herverdeeffect voor 50% te verwerken in de begroting/reguliere exploitatie en de andere 50% mee te nemen in de doorkijk van het weerstandsvermogen (zie ook het

hoofdstuk "Financieel perspectief", onderdeel "Ontwikkeling weerstandsvermogen" van deze nota). In totaliteit gaat het om een bedrag per inwoner van € 25 in 2022, € 50 in 2023 en € 75 in 2024.

41. OZB opbrengst

Wij zijn een gemeente met veel ambitieuze plannen voor nu en in de toekomst. Om deze plannen te kunnen realiseren en om tevens de reservepositie van de gemeente te versterken, is een OZB verhoging noodzakelijk. Wij gaan hierbij uit van een opbrengstverhoging van 5%. Ondanks deze verhoging blijven wij hiermee één van de goedkoopste gemeenten van Nederland en voldoen we ruim aan de doelstelling vanuit het coalitieakkoord om te behoren tot de 20% goedkoopste gemeenten. Bij de begroting 2021 werken wij dit onderdeel verder uit. Aan de hand van de juniramingen 2020 van het CPB (bij het opstellen van deze nota nog niet bekend) bepalen wij dan wat de reguliere indexering is voor 2021. Is deze trendmatige indexering lager dan wat tot nu toe is opgenomen in de begroting (op basis van de juniraming 2019), dan bedraagt de boven trendmatige indexering meer dan 5% om de genoemde opbrengst te kunnen halen. Indien de trendmatige indexering bij de begroting 2021 hoger is, dan wat tot nu toe is opgenomen in de begroting, dan bedraagt de boven trendmatige indexering minder dan 5% om de genoemde opbrengst te kunnen halen. Daarnaast heeft ook de waardeverandering van onroerend goed nog effect. Daarom komen wij op dit alles terug bij de begroting 2021.

42. Versterken algemene reserve

Onze reservepositie staat onder druk. Daarnaast streven we naar een stabiel begrotingssaldo. Bij de perspectiefnota 2020 en de 1^e turap 2020 is daarom al besloten onze reservepositie (en daarmee het weerstandsvermogen) te versterken. Deze lijn trekken wij door in deze perspectiefnota 2021. Het gaat om de volgende bedragen: € 450.000 in 2021, € 350.000 in 2022, € 140.000 in 2023 en € 425.000 in 2024.

43. Huisvesting

Op dit moment is ABG-organisatie gevestigd in de drie gemeentehuizen/-kantoren van Alphen-Chaam (AC), Baarle-Nassau (BN) en Gilze en Rijen (GR). Daarmee is de werkorganisatie in elk van de drie gemeenten fysiek volop aanwezig. Keerzijde hiervan is dat kansen gemist worden om (de eenheid van) de ABG-organisatie te versterken. Een aanzienlijk deel van de medewerkers maakt wekelijks een of meerdere reisbewegingen tussen de locaties. Bovendien dient, wanneer de huidige situatie met de drie gebouwen van waaruit ABG werkt in stand blijft, op grond van regelgeving een pakket energiebesparende maatregelen te worden getroffen ten aanzien van de locaties te AC en GR. Ook als het strikt genomen niet verplicht is (een deel van) die maatregelen door te voeren, dan nog achten wij dit onontkoombaar vanwege de voorbeeldfunctie die we als gemeente hebben.

Investeringsplan/kredieten

In de begroting 2020 hebben wij een meerjaren investeringsplan (IP) opgenomen. Dit plan hebben wij geactualiseerd. Het effect van deze actualisatie hebben wij verwerkt in de 1e tussentijdse rapportage 2020.

Daarnaast zijn in deze nota wensen en oplossingsrichtingen aangedragen die effect hebben op het meerjaren investeringsplan. Het actuele meerjaren investeringsplan inclusief deze punten hebben we hieronder opgenomen. De kapitaallasten van deze investeringen zijn verwerkt in de voorliggende nota, zie het onderdeel "financieel perspectief".

Omschrijving van de investering	Bedrag investering					Dekking lasten			Afschr. duur
	2020	2021	2022	2023	2024	Stelpost expl.	Reserve	Voorziening	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning									
Extra kosten audiovisuele middelen raadszaal incl. streaming	80.000	-	-	-	-	80.000	-	-	5
Totaal programma 0	80.000	0	0	0	0	80.000	0	0	
Programma 1 Veiligheid									
Aanschaf AED's	-	-	88.000	-	-	88.000	-	-	5
Totaal programma 1	0	0	88.000	0	0	88.000	0	0	
Programma 2 Verkeer en vervoer									
Knelpuntlocaties openbare verlichting	70.000	-	-	-	-	70.000	-	-	25
Pilot dimmen openbare verlichting	20.000	-	-	-	-	20.000	-	-	25
Reconstructie Bisschop de Vetplein	425.000	-	-	-	-	425.000	-	-	35
Fietsvoorziening Kapelstraat	250.000	-	-	-	-	250.000	-	-	35
Fietsvoorziening Gilze-Riel (Rielsebaan)	350.000	-	-	-	-	350.000	-	-	35
Aanleg extra parkeerplaatsen bestaande wijken	10.000	-	-	-	-	10.000	-	-	35
Aanp. onduid. verkeerssituat. en optim. verkeersmaatr.	20.000	-	-	-	-	20.000	-	-	35
Fietsplan	25.000	-	-	-	-	25.000	-	-	35
Duurzame herinrichting Rijen Noord-Oost	-	50.000	-	-	-	-	50.000	-	35
Aanloop fietsbrug / alternatieve fietsvoorziening Burg. Letschertweg	-	100.000	-	-	-	-	100.000	-	35
Bijdrage aan VRI Haansberg N282	-	200.000	-	-	-	-	200.000	-	35
Fietsvoorziening Bliestraat	-	140.000	-	-	-	-	140.000	-	35
Reconstructie omgeving Heuvel/De Wildschut	-	305.000	-	-	-	-	305.000	-	35
Aanleg extra parkeerplaatsen bestaande wijken	-	10.000	-	-	-	-	10.000	-	35
Aanp. onduid. verkeerssituat. en optim. verkeersmaatr.	-	20.000	-	-	-	-	20.000	-	35
Reconstructie Hulten voorbereidingskrediet	100.000	-	-	-	-	100.000	-	-	1
Reconstructie Oude Baan (tot kruising Burgemeester Letschertweg)	-	-	485.000	-	-	-	-	485.000	35
Herinrichting van de kom Hulten (nadat Rijksweg hier vervallen is)	-	-	1.650.000	-	-	-	-	1.650.000	35
Sportveld Hulten	-	-	-	100.000	-	-	-	100.000	20
Reconstr. Lange Wagenstr. (Nieuwstr. - Broekakkerweg)	-	-	405.000	-	-	-	-	405.000	35
Aanleg extra parkeerplaatsen bestaande wijken	-	-	10.000	-	-	-	-	10.000	35
Aanp. onduid. verkeerssituat. en optim. verkeersmaatr.	-	-	20.000	-	-	-	-	20.000	35
Fietspaden Tilburgsebaan	-	-	-	850.000	-	-	-	850.000	35
Reconstructie Hengelstraat (Alphenseweg - Lochtstraat)	-	-	-	-	100.000	-	-	100.000	35
Duurz. Herinr. wijken - straten: Keijenbeijsters voorbereiding *	75.000	-	-	-	-	-	75.000	-	1
Duurz. Herinr. wijken - straten: Keijenbeijsters uitvoering *	-	225.000	-	-	-	-	-	225.000	35
Duurz. Herinr. wijken - straten: Rijen Noord-Oost voorbereiding *	315.000	-	-	-	-	-	-	315.000	1
Duurz. Herinr. wijken - straten: Rijen Noord-Oost uitvoering *	-	511.667	511.667	511.667	-	-	-	1.535.000	35
Duurz. Herinr. wijken - straten: Burgem. Van Poppelstraat uitvoering *	-	421.000	-	-	-	-	-	421.000	35
Wortelopdruk en groeiplaatsen bomen (o.a. duurzame herinrichting) *	161.000	161.000	161.000	161.000	161.000	-	805.000	-	1
Totaal programma 2	1.821.000	2.143.667	3.242.667	1.622.667	261.000	5.715.000	3.376.000	0	
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie									
Kantplanken kunstgras sportpark Verhoven	52.500	-	-	-	-	52.500	-	-	12
Herbestemming locatie Tropical-Margriethal voorbereiding	103.390	46.610	-	-	-	150.000	-	-	1
Herbestemming locatie Tropical-Margriethal uitvoering	-	-	4.174.644	-	-	4.174.644	-	-	diverse
Nieuwbouw-renovatie sporthal Achter de Tuintjes voorbereiding	68.000	-	-	-	-	68.000	-	-	1
Nieuwbouw-renovatie sporthal Achter de Tuintjes uitvoering **	-	-	80.000	80.000	80.000	240.000	-	-	diverse
MFA sportparkweg Rijen extra krediet	35.000	-	-	-	-	35.000	-	-	20
EVZ Boomkikker extra krediet	41.800	-	-	-	-	41.800	-	-	25
Skatebaan	20.000	-	-	-	-	20.000	-	-	25
Ecologische verbindingzone onderdeel grondaankopen	-	-	250.000	-	-	-	-	250.000	0
Ecologische verbindingzones onderdeel inrichtingskosten	-	-	150.000	-	-	-	-	150.000	25
Herplantplicht in Spoelstr. en Ridderstr. n.a.v. kap bomen Veenstr.	-	58.380	-	-	-	-	-	58.380	25
Bomen fase 2 Mollebos	-	40.000	-	-	-	-	-	40.000	25
Kwaliteitsgroen Ridderstraat voorbereiding	65.000	-	-	-	-	65.000	-	-	1
Kwaliteitsgroen Ridderstraat uitvoering	-	281.620	-	-	-	-	-	281.620	25
Totaal programma 5	385.690	426.610	4.654.644	80.000	80.000	5.626.944	0	0	
Programma 7 Volksgezondheid en milieu									
Investeringsprojecten excl. onderhoud conform VGRP **	282.569	287.787	335.810	335.828	335.846	-	-	1.577.840	1
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	558.000	352.000	-	-	-	910.000	-	-	15
Totaal programma 7	840.569	639.787	335.810	335.828	335.846	910.000	0	1.577.840	
Programma 8 VROSV									
Stelpost ruimtelijke plannen (reservering uitvoeringsbudget) ***	-	81.825	122.467	160.174	160.881	525.347	-	-	diverse
Reservering uitvoeringskrediet spoorzone tlv stelpost ruimt. proj. **	-	-	-	126.000	126.000	252.000	-	-	diverse
N282 extra voorbereidingskrediet	40.000	-	-	-	-	40.000	-	-	1
Herontwikkeling voormalige locatie De Kring voorbereidingskrediet	50.000	-	-	-	-	50.000	-	-	1
Reconstructie Rijen-Zuid voorbereidingskrediet	47.500	47.500	50.000	-	-	145.000	-	-	1
Reconstructie Rijen-Zuid uitvoeringsmiddelen	-	-	-	-	2.500.000	2.500.000	-	-	35
Totaal programma 8	137.500	129.325	172.467	286.174	2.786.881	3.512.347	0	0	
Programma 9B Overhead									
Huisvesting voorbereidingskrediet	60.000	-	-	-	-	60.000	-	-	1
Totaal programma 9B	60.000	0	0	0	0	60.000	0	0	
Totaal	3.324.759	3.339.389	8.493.588	2.324.669	3.463.727	15.992.291	3.376.000	1.577.840	

* De investering wordt geactiveerd maar de kapitaallasten worden gedekt vanuit een reserve.

** Het jaarlijks beschikbare budget wordt gebruikt om te renoveren en/of nieuw te bouwen. Bij de aanvraag van het uitvoeringskrediet kunnen we de exacte kapitaallasten berekenen en bepalen hoe dit zich verhoudt tot de beschikbare stelpost. Hierbij moeten we rekening houden met een nadelig effect als gevolg van versnelde afschrijving van enkele onderdelen van het krediet. Daarom is het investeringsbedrag in bovenstaand overzicht voorsnog gelijk gesteld aan het beschikbare budget.

*** Dit is een stelpost/dekking voor nog uit te voeren ruimtelijke plannen/project. Het investeringsbedrag hangt af van de keuze waarvoor de stelpost wordt ingezet. Daarom is het investeringsbedrag in bovenstaand overzicht voorsnog gelijk gesteld aan het beschikbare budget.

Voor de actuele stand van zaken met betrekking tot de lopende kredieten/investeringen verwijzen we naar de paragraaf rechtmatigheid van de jaarstukken 2019. Daarnaast zijn er in de 1e tussentijdse rapportage 2020 enkele kredieten afgesloten. Bij de 2de tussentijdse rapportage 2020 rapporten wij opnieuw over alle lopende kredieten.

Ambtelijke voorstellen niet overgenomen

A) Oplossingsrichting: fietsplan

In het coalitieprogramma is een vastgesteld integraal fietsplan (als onderdeel van de bestaande verkeersvisie) opgenomen. In het investeringsplan is een bedrag van € 25.000 opgenomen. In de Verkeersvisie 2025 is het netwerk voor het fietsverkeer opgenomen. Het netwerk maakt onderscheid in een lokaal en een regionaal fietsnetwerk. Los daarvan is een zoekgebied opgenomen voor de snelfietsroute. Het fietsplan geeft een visie op deze routes. De routes moeten de kernen onderling verbinden en de verbinding vormen met de kernen buiten de gemeente. Binnen de kernen leiden de routes naar het centrum. Specifieke aandacht gaat uit naar school-thuisroutes van de middelbare scholen.

Als oplossingsrichting is aangedragen geen fietsplan op te stellen, maar genoeg te nemen met de verkeersvisie en het daarin opgenomen netwerk voor fietsverkeer. De investering en de gereserveerde kapitaallasten kwamen hiermee te vervallen.

Het college is hiermee niet akkoord gegaan en wil wel een fietsplan opstellen.

B) Oplossingsrichting: fietsvoorziening Kapelstraat

In het coalitieprogramma is de realisatie van de fietsvoorziening Molenschot – Dorst – Breda (Kapelstraat) opgenomen. In het investeringsplan is hiervoor een bedrag van € 250.000 opgenomen voor het aanbrengen van fietsstroken. Dit combineren we met uit te voeren onderhoud.

Als oplossingsrichting is aangedragen geen fietsvoorziening aan de Kapelstraat te realiseren. Er wordt alleen onderhoud uitgevoerd aan de weg en de bestaande situatie blijft verder gehandhaafd. De investering en de gereserveerde kapitaallasten kwamen hiermee te vervallen.

Het college is hiermee niet akkoord gegaan en wil deze investering wel door laten gaan conform planning.

C) Fietsvoorziening Gilze-Riel

In het coalitieprogramma 2019-2022 is het realiseren van de fietsvoorziening Gilze-Riel opgenomen. In het investeringsplan is hiervoor een bedrag van € 350.000 opgenomen voor het aanbrengen van fietsstroken. Een alternatief is het aanleggen van een vrijliggend fietspad. Voor het realiseren hiervan is het noodzakelijk dat ook de gemeente Goirle hiervoor middelen beschikbaar heeft en dat alle grondeigenaren vrijwillig meewerken aan grondverkoop. Daar is vooralsnog geen sprake van.

Als oplossingsrichting is aangedragen geen fietsvoorziening Gilze-Riel te realiseren. Er wordt alleen onderhoud uitgevoerd aan de weg en de bestaande situatie blijft verder gehandhaafd. De investering en de gereserveerde kapitaallasten kwamen hiermee te vervallen.

Het college is hiermee niet akkoord gegaan en wil deze investering wel door laten gaan conform planning.

D) Oplossingsrichting: reconstructie Bisschop de Vetplein

In het investeringsplan is de reconstructie van het Bisschop de Vetplein opgenomen voor een bedrag van € 425.000. Hiermee willen we het bisschop de Vetplein herinrichten. Dit komt voort uit de Structuurvisie Stedelijk gebied (levendig dorpshart).

Als oplossingsrichting is aangedragen deze reconstructie niet door te laten gaan of uit te stellen. Ondanks dat dit ambtelijk niet de voorkeur heeft, blijft het een oplossingsrichting.

In lijn met de ambtelijke voorkeur heeft het college besloten de reconstructie wel door te laten gaan conform planning. De voorbereidingen lopen al, er zijn verwachtingen gewekt bij de bewoners en vorig jaar is bij de bezuinigingen al besloten het plan door te laten gaan.

E) Wens: sportakkoord

In 2019 is een sportakkoord gesloten met allerlei maatschappelijke partners in de gemeente, binnen en buiten de sportsector. Sport wordt binnen het sportakkoord ingezet als middel om verschillende maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Meerdere partijen hebben hiervoor initiatieven ontwikkeld en voeren deze nu uit. Tot en met 2021 ontvangen we rijksmiddelen voor de uitvoering van het sportakkoord. Als we na 2021 structureel verder willen, moeten we vanaf 2022 eigen middelen reserveren. Dit is ambtelijk ingebracht als wens.

Het college heeft besloten dit voorstel niet over te nemen. Het college wil eerst kijken wat de resultaten zijn van de lopende activiteiten en kwantificeren wat ze wil voortzetten en voor welk bedrag. Dit doen we als onderdeel van het op te stellen sportbeleid. Een eventueel benodigd bedrag kan vervolgens opgenomen worden in de perspectiefnota 2022.

F) Oplossingsrichting: hangende baskets en bloembakken

Jaarlijks plaatsen wij bloembakken (91), hangende baskets (42) en eenjarig perkgoed in onze gemeente. Dit kost jaarlijks € 30.000. In de perspectiefnota 2020 is besloten om hierop € 15.000 te bezuinigen met ingang van 2020. Deze bezuiniging realiseren we door 33 bloembakken minder weg te zetten en door op een aantal plekken perkgoed om te vormen naar vaste planten. Als oplossingsrichting is aangedragen de resterende 58 bloembakken niet meer weg te zetten en zo een aanvullende besparing te realiseren.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan.

G) Wens: inventarisatie waardevolle bomen

Op dit moment is er een beperkte monumentale bomenlijst van gemeentelijk bomen opgesteld door de Bomenstichting. Deze lijst is niet volledig en hier staan alleen de landelijk monumentale bomen op. Niet de gemeentelijk waardevolle bomen. In 2020 maken we een boombeleidsplan. Een bomenkaart is een uitwerking daarvan. Er is een wens om de waardevolle bomen beter in beeld te hebben en mogelijk beter te beschermen. Hiervoor willen we waardevolle particuliere en gemeentelijke bomen inventariseren. Voor deze inventarisatie zijn extra financiële middelen nodig.

Het college is met deze wens niet akkoord gegaan.

H) Oplossingsrichting: kunst en cultuur

In de begroting staan diverse budgetten gereserveerd voor activiteiten op het gebied van kunst en cultuur: Open Monumentendag, kunstuitingen binnen gemeenten, WAK en zomerkunstfeest. Hieraan ligt geen wettelijke verplichting ten grondslag. Deze bijdragen kunnen dus verlaagd of beëindigd worden. Dit is aangedragen als oplossingsrichting.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan. Het levert relatief weinig op en heeft wel grote consequenties voor de betreffende maatschappelijke activiteiten.

I) Oplossingsrichting: jeugdgemeenteraad

We hebben op dit moment een jeugdgemeenteraad in Gilze en Rijen. Door dit initiatief raken kinderen bekend met de werking van democratie en de gemeente in het bijzonder. Een mooie vorm van jongerenparticipatie in de gemeente. Dit is geen wettelijk verplichte taak. Hiermee stoppen is een oplossingsrichting en in theorie mogelijk.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan. Minder betrokkenheid van kinderen bij de gemeente is niet gewenst.

J) Oplossingsrichting: minimaregelingen

De gemeente biedt verschillende inkomensregelingen aan. Voor bijzondere bijstand geldt dat het inkomen in principe niet meer mag bedragen dan 110% van de geldende bijstandsnorm. De individuele inkomenstoelage is een jaarlijkse toeslag als aanvulling op het inkomen. Het inkomen moet dan al minstens 3 jaar onder de 110% van de bijstandsnorm zitten, het vermogen moet beperkt zijn en er is geen zicht op inkomensverbetering.

Als oplossingsrichting is aangedragen om voor bijzondere bijstand en de individuele inkomenstoelage de deelname te verleggen van 110% naar 100% van de bijstandsnorm. Hierdoor komen minder mensen in aanmerking voor deze regelingen. Dit levert een structurele besparing op.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan.

K) Oplossingsrichting: subsidieactiviteiten met bovenlokale uitstraling

In het subsidiebeleid is de mogelijkheid gecreëerd om subsidie te verlenen voor activiteiten die een bovenlokale uitstraling hebben. We verlenen op basis van dit artikel subsidie aan mandolineorkest Estrellita (€ 5.000) en de Aangespannen Dag Gilze (€ 3.550). Als oplossingsrichting is aangedragen om geen subsidie meer te verlenen voor activiteiten op basis van hun bovenlokale uitstraling. Het doel hiervan is gericht op positieve publiciteit voor Gilze en Rijen, niet op het behalen van doelstellingen in het sociaal domein. Andere organisaties of verenigingen die geen bijdragen leveren aan de doelstellingen in het subsidiebeleid ontvangen namelijk ook geen subsidie.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan. De Nadere regels van het subsidiebeleid zijn in het verleden juist aangepast om deze subsidies mogelijk te maken, met brede steun vanuit de gemeenteraad.

L) Oplossingsrichting: groeituin

Op het terrein van de voormalige Dahlia vereniging Floralia in Gilze loopt sinds 2016 het project Groeituin. De Groeituin is een re-integratievoorziening voor mensen met of zonder een uitkering die zijn ingedeeld op trede 2 t/m 4 van de participatieladder. Doordat de activiteiten ook kenmerken hebben van dagbesteding worden ook WMO-cliënten opgevangen en begeleid. De toegang is laagdrempelig en de activiteiten worden op maat toegesneden op de klant. Er wordt nauw samengewerkt met de buurt. Directe omwonenden zijn betrokken, voormalig vrijwilligers van Floralia, er worden groenten verbouwd voor de voedselbank en er zijn contacten met verzorgingshuis St. Franciscus en Basisschool de Bolster.

Als oplossingsrichting is aangedragen te stoppen met de groeituin.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan. Wel wil ze de mogelijkheden onderzoeken om een externe partij te zoeken die het concept overneemt.

M) Wens: subsidie rechtswinkel

De gemeente Gilze en Rijen behoort tot het verzorgingsgebied van de Rechtswinkel in Tilburg en de Rechtswinkel geeft aan ook inwoners van onze gemeente te bedienen. De gemeente draagt nu niet bij aan de financiering van de Rechtswinkel in Tilburg. Vanuit de ABG gemeenten is Alphen-Chaam de enige gemeente die wel subsidie verleent aan de Rechtswinkel. Vanwege die situatie is vorig jaar een gesprek gevoerd met de coördinator van de Rechtswinkel. Het idee om op dat moment nog snel óók een aanvraag te doen voor Gilze en Rijen hebben we afgehouden. We verwachten wel een aanvraag voor 2021, aanvragen staat partijen natuurlijk ook vrij. De wens is aangedragen om financiële middelen te reserveren voor subsidiëring van de Rechtswinkel Tilburg met ingang van 2021.

Het college is niet akkoord met deze wens. Dit voorstel heeft, in vergelijking met andere voorstellen, geen prioriteit. Als er geen ruimte is in het subsidiebudget, dan wordt de aanvraag afgewezen. In de vorm van sociaal raadslieden hebben we ook lokaal sociaal juridische ondersteuning geborgd.

N) Oplossingsrichting: MEE op weg

Bij stichting MEE West-Brabant hebben we het project MEE op weg ingekocht. MEE op Weg is een belangrijk instrument in "het transformeren van het leerlingenvervoer". Recht op vervoer is in deze aanpak niet langer de norm, het uitgangspunt is de eigen kracht van kinderen en gezinnen en de kansen om de zelfstandigheid van kwetsbare kinderen te vergroten door hen zelfstandig te leren reizen in plaats van taxivervoer aan te bieden. Tot op heden hebben wij MEE op Weg lokaal ingezet voor kinderen die naar het voortgezet (speciaal) onderwijs reizen. Een deel van deze groep komt niet meer in aanmerking kwamen voor leerlingenvervoer vanwege een wetswijziging. In de vorm van MEE op weg hadden we een overgangsregeling. We zouden met MEE op Weg kunnen stoppen en deze kosten kunnen besparen.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan. Stoppen met MEE op Weg druist in tegen onze beleidsvisie en levert op langere termijn mogelijk meer kosten op (meer kinderen in het leerlingenvervoer en later in andere vervoersvoorzieningen vanuit de WMO).

O) Oplossingsrichting: bladkorven

Jaarlijks worden vanaf begin oktober tot de kerst gedurende 10 weken 200 bladkorven geplaatst die minimaal 1 x per 2 weken leeggemaakt worden. De Jaarlijkse kosten bedragen € 31.000 voor het plaatsen en leegmaken. Bij de perspectiefnota 2020 is besloten de bladkorven in 2019 en 2020 te handhaven en om in 2020 de nut en noodzaak van de ruim 200 korven te evalueren. Doel was om de kosten met ingang van 2021 met € 12.000 te verlagen. Ter voorkoming van bladoverlast kunnen onze inwoners gebruik maken van de gratis gft container.

We hebben het afgelopen seizoen gezien dat bewoners door de gratis groencontainer minder gebruik maken van de bladkorven. De bladkorven worden ook gebuikt voor het afvoeren van tuinafval. Daar zijn de korven niet voor bedoeld. Als oplossingsrichting is daarom aangedragen om met ingang van 2021 geen bladkorven meer te plaatsen.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan. Het plaatsen en legen van bladkorven is een activiteit die valt onder de reguliere bedrijfsvoeringskosten en daarmee de ABG organisatie.

P) Oplossingsrichting: stoppen met onderhoud aan en investeren in AED's

De gemeente betaalt op dit moment de kosten voor onderhoud en de stroomkosten van de AED's in de gemeente. We zouden de onderliggende overeenkomsten op kunnen zeggen en hiermee kunnen stoppen. Het is geen wettelijke verplichting om een AED netwerk te hebben. Mogelijk nemen verenigingen en/of het bedrijfsleven de kosten van de gemeente over, omdat zij hun AED willen behouden.

Besparen op deze post betekent geen onderhoud meer uitvoeren aan de AED apparaten. Dat zal onherroepelijk gaan leiden tot storingen. De betrouwbaarheid van de apparaten gaat achteruit. Registratie in hartslagnu.nl komt onder druk te staan. Op relatief korte termijn kan dit het einde betekenen van het AED netwerk in Gilze en Rijen. Dat kan letterlijk mensenlevens kosten. Ondanks dat dit uitdrukkelijk niet de ambtelijke voorkeur geniet, blijft het een oplossingsrichting.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan. Het is maatschappelijk gezien niet acceptabel.

Q) Oplossingsrichting: consultatiebureau Gilze

In de gemeente Gilze en Rijen zijn twee consultatiebureaus, één in Gilze en één in Rijen. Hierdoor is de voorziening dichtbij en laagdrempelig toegankelijk voor veel kinderen en gezinnen in de gemeente. Bijna alle gezinnen maken hier dan ook gebruik van. We zouden het consultatiebureau in Gilze kunnen sluiten. Het is niet wettelijk verplicht om meerdere consultatiebureaus te hebben in de gemeente.

Het college is met deze oplossingsrichting niet akkoord gegaan. Het is maatschappelijk en politiek gezien niet acceptabel.

R) Wens: quickscan woningbouw

Op dit moment zijn de woonvisie, de woningbouwplanning en -prognose van de gemeente Gilze en Rijen opgesteld op basis van het woningbehoefteonderzoek van Springco uit 2018. De gemeente Alphen-Chaam heeft behoefte aan een actueel onderzoek naar woningbehoefte, typen en aantallen woningen. Daarvoor zouden zij een quickscan willen laten uitvoeren. Dit onderwerp zou ABG breed opgepakt kunnen worden. De wens was dan ook om mee te doen en in 2021 een quickscan uit te laten voeren. Door het uitvoeren van een quickscan kan nauwkeuriger worden ingesprongen op de huidige woningbehoefte en aantallen.

Het college is met deze wens niet akkoord gegaan. Vooralsnog houden we vast aan de recent vastgestelde woonvisie en gaan we deze eerst uitvoeren.

S) Wens: ICT kosten Omgevingswet

In de meerjarenbegroting is een budget opgenomen voor het implementeren van de Omgevingswet. Het gaat hier om incidentele kosten van een programmamanager, de kosten voor een extern projectleider Digitalisering Omgevingswet, inhuur van een extern adviseur voor ondersteuning bij het inrichten van kerninstrumenten en kosten om de organisatie Omgevingswet gereed te maken. De kosten voor het aanschaffen en beheer van benodigde software voor het kunnen aan te sluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet zijn nog niet in de begroting van onze gemeente opgenomen. Het was de wens deze financiële middelen te reserveren in de perspectiefnota 2021. We voldoen hiermee aan de wettelijke verplichting om aan te sluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Het college is met deze wens niet akkoord gegaan. Dit zijn kosten die bij de ABG organisatie thuishoren en niet bij de individuele gemeenten. Navraag leert dat deze kosten reeds gedekt zijn binnen de ICT budgetten van de ABG organisatie.

T) Wens: egaliseren rentevoordelen herfinancieringen

In het kader van de Perspectiefnota 2020 was één van de oplossingsrichtingen herfinanciering van langlopende leningen. In 2019 hadden we hierdoor een incidenteel nadeel, maar dit levert een structureel rentevoordeel op voor 2020 en volgende jaren. Vanuit de fractie van Groen Gilze en Rijen is de vraag gekomen of we de rentevoordelen van de herfinanciering kunnen egaliseren via een bestemmingsreserve.

Het college is met deze wens niet akkoord gegaan. De mogelijkheden zijn in beeld gebracht en de conclusie is niet egaliseren. De eerste jaren zouden we een bestemmingsreserve moeten voeden om daar in latere jaren aan te onttrekken. Omdat er aan het eind van de looptijd nog een voordeel ontstaat, zou het saldo van een egaliseringsreserve in de jaren 2030 t/m 2038 een negatief saldo hebben. Dat is niet toegestaan. Daarnaast worden de onttrekkingen aan deze bestemmingsreserve in latere jaren door de Provincie niet toegestaan als structurele dekking. Hierdoor wordt het moeilijker om te voldoen aan een reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting. Tot slot zijn de egaliseringsverschillen te minimaal om deze systematiek te gaan hanteren.

U) Wens: hondenbelasting

Op dit moment betaalt iedereen in onze gemeente die in het bezit is van één of meerdere honden hondenbelasting. Bij de behandeling van de begroting 2020 is een motie aangenomen om de hondenbelasting binnen 4 jaar of sneller afbouwen naar € 0, ingaande 2021.

Het college onderschrijft de wens van de raad om de hondenbelasting af te schaffen volledig. Echter, gelet op de financiële positie van de gemeente en de onzekerheden die voortvloeien uit de toekomstige herverdeling van het gemeentefonds, is besloten om nu niets te doen en bij de perspectiefnota 2022 opnieuw te bekijken wat de mogelijkheden zijn. Dan is immers het effect van de herverdeling van het gemeentefonds bekend.

Bijlagen

- Formulieren 1 t/m 43: formulieren wensen-oplossingsrichtingen overgenomen door het college van B&W;
- Formulieren A t/m U: formulieren wensen-oplossingsrichtingen niet overgenomen door het college van B&W.